

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1924 február 16.

46. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSEG: Kralja Aleksandra ulica 4. sz. alatt
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1 (Leibach-palota)

Már megint

A nemzetközi leszerelési konferenciát a Népszövetség most Rómába hívta össze s a konferencia az olasz feketeingesek fővárosában a tegnapi napon meg is kezdte ülését.

Kit érdekel ez a hír, ami szikratáviró hullámain fut szét a világban? Kit érdekel az, hogy melyik állam vesz részt a konferencián s melyik hatalom marad távol tőle? Ki tartja számon az indítványokat és a határozatokat? A háboru alatt amelyik árunak központját felállították, az azon nyomban eltűnt a piacról. Most milyen kérdéssről konferenciát tartanak, az a kérdés nyomban a megoldhatatlan problémák közé sorakozik be. Konferencia a világbékéről, konferencia a leszerelésről, konferencia a nemzetközi érintkezés megkönnyítéséről, — óh, bár lenne kevesebb a konferencia s lenne csak valami csöpp kis eredmény. Hogyan is lehetne eredményes ez a konferencia? A legyőzött országok le vannak szerelve konferencia nélkül is, a győző országok pedig talpig vasban állnak konferenciástul. Mért gyűlnek hát össze a diplomácia és hadvezetés nyugalmába küldött bajkeverői időnkint konferenciára? A hadi készülődéseket, a békének háborus megoldását akarják falazni vele, vagy gyertyát gyújtanak a szentnek, mint a vallásos olasz betörő? Azt hisszük, ha nem lennének vasuti szabadjegyek s nem lennének ingyenbankettek, ahol még szónokolni is lehet, sokkal kevesebb lenne a világmegváltó konferenciák száma.

A római konferencia — azt mondja a hiradás — zárt ajtók mögött tárgyal. Még hivatalos kommunikéket sem adnak ki az ülésekről. Nehogy valaki azt higgye, hogy ez a titkolódzás nagy dolgokat takargat. Biztosra kell venni, hogy azért zártak a tárgyalások, mert el akarják titkolni azt, hogy nincs miről tárgyalniuk. Azért nem tájékoztatják hivatalos közlésekkel sem a nyilvánosságot, hogy ne kelljen elárulniuk szörnyű tehetetlenségüket. Zárt ajtók mögött, csöndfogyó párnákon túl mégis könnyebb mimelni a semmittevés lázas tevékenységét, mintha nyilvánosak lennének üléseik. Így talán el tudják hitetni a vérbő fantasztákkal, hogy valóban tanácskoznak s valóban van miről tanácskozniuk. Amugy nagyon hamar kiderülne, hogy nem sokkal jobban viszik előre a megoldás útján a leszerelés problémáját, mintha délelőtt nem tesznek mást, csak jó étvágyat kívánnak egymásnak s délután kimerítik a programjukat, ha

emésztésük módja után érdeklődnek.

S ez így is lesz tovább is. Gyermekes játék, tisztátalan szórakozás, hóbortos szívárványkergetés lesz mindaddig a leszerelési konferencia, amíg az európai országok fegyverkezésének egyetlen korlátja lesz saját anyagi teherbíróképességük. Az amerikai Unió és Anglia meg tudtak egyezni a tengeri haderő fejlesztésének korlátozásában, amikor tengeri haderőjük fejlesztése kezdett olyan kiadásokat követelni, amelyek a legerősebb és legegészségesebb gazdálkodást is alapjaiban rendítették volna meg. De amíg a kontinens hatalmai minden fegyverkezésre fordított kiadást csak olyan befektetésnek tulajdonítanak, amit előbb utóbb, de kamatostul az a nép fog megfizetni, a kívül először fogják éreztetni — akár harctéren, akár tárgyalóasztal mellett — a fegyverek ere-

jét, addig — mondják meg — mi vessen véget a fegyverkezésnek s mi készítse el a leszerelést.

Amíg háborus célok vannak, addig háborus eszközök is lesznek. Amíg a fegyverek sikere szabja meg hogy mi a jog, mi legyen a szabadság, mi lesz a jövő rendje s a ma igazsága, a míg embereknek és népeknek élete, sorsa, jóléte, kenyere, nyugalma nem attól függ, hogy igaz eszmékért tiszta eszközökkel küzdöttek-e, hanem attól, hogy milyen messze hord az ágyujuk s milyen intenzíven ölő gázokat tudnak termelni, amíg a fegyverekkel győző a világ ura lesz s a legyőzött s fegyvertelenre meztelenített a világ koldusa, addig hiába konferenciáznak leszerelésről s hiába álmodozunk világbékéről. Addig a leszerelési probléma csak római kékjutásra, banketti tosztra, vagy vezércikk témára jó.

A föderalista pártok elfogadták a demokrata-párt autonómia-tervezetét

Az ellenzék taktikázik a fiumei kérdéssel

Beogradból jelentik: Az ellenzéki pártok vezérei a pénteki pravoszláv ünnepen is folytatták az ellenzéki blokk létesítésére irányuló tárgyalásaikat. A konferencián Spahon, Korosec és Davidovicson kívül résztvett ezuttal Marinkovics Voja demokrata-párti képviselő is, aki tudvalevően a demokrata-párt programjának revízióját az önkormányzat kiszélesítésére kidolgozta. Marinkovics részvétele az értekezleten arra mutat, hogy az ellenzéki vezérek között most már konkrét formában folynak a tárgyalások a centralizáció leépítéséről. A demokrata-párt törekvése arra irányul, hogy az autonómista-pártokat megnyerje a Marinkovics-féle tervezetnek és rábíri őket arra, hogy megelégedjenek egyselőre olyan mértékű decentralizációval, mint amintőt a demokrata-párt tervezete javasol. A két óra hosszat tartó értekezleten az autonómista-pártok híre szerint, már el is fogadták a Marinkovics-féle javaslatot.

Az autonómista pártok zagrebi konferenciája

A föderalista blokk vezetői — egyes beogradi lapok szerint — legközelebb újabb megbeszélést tartanak Zagrebben további állásfoglalásukra vonatkozólag. Korosec képviselőnek emiatt már pénteken este el kellett volna utazni a fővárosból, azonban az utolsó percben úgy döntött, hogy egyselőre marad és csak szombaton, vagy vasárnap utazik Zagrebbe.

Az ellenzék és a fiumei egyezmény ratifikálása

Az ellenzéki pártok képviselőinek értekezletén szóba került az is, hogy az ellenzék milyen magatartást tanúsítson a jugoszláv-olasz egyez-

mény tárgyalása alkalmával. A konferencián az a hangulat alakult ki, hogy az ellenzéknek a legelősebb hangon tiltakoznia kell az egyezmény megkötése ellen, de annak ratifikálását külpolitikailag tekintetből nem szabad megakadályozni.

Technikailag úgy fogják az ellenzéki óvatos duhajok álláspontjukat demonstrálni, hogy minden párt egy-egy szónokot jelöl ki, akik az egyezmény megkötése ellen fognak beszélni, de a szavazás elől az egész ellenzék kivonul majd, hogy valamilyen módon meg ne akadályozzák annak a szerződésnek törvényerőre emelkedését, amelyet — károsnak tartanak.

A ratifikálás egyébként a jövő hét elejére marad, mert Nincics külügyminiszter még mindig beteg. Ha a parlament a jövő hét első napjaiban megszavazza az egyezmény ratifikálását, akkor — diplomáciai körökből nyert értesülésünk szerint — már a jövő hét végén sor kerülhet a S. H. S. királyságnak átadandó fiumei területek kiírására. Az olaszok készen állnak erre és jugoszláv részről is lent van már Susákon Mletics tábornok vezetésével az a bizottság, amely a kiürítés után átveszi a szerződés szerint Jugoszláviát megillető területeket.

Hétfőn folytatják a jugoszláv-olasz kereskedelmi tárgyalásokat

A jugoszláv-olasz kereskedelmi tárgyalások, amelyek a napokban indultak meg Beogradban, a pénteki ünnep miatt félbeszakadtak. Az egynapos szünet alatt mindkét delegáció külön-külön folytatott tanácskozásokat és azt határozták, hogy a további tárgyalásokat csak hétfőn folytatják.

Dr. Ribarzs, a jugoszláv delegáció

vezetője pénteken délelőtt megjelent Pasics miniszterelnöknel és referált az eddigi tárgyalások eredményéről. Pasics miniszterelnök újabb utasításokat adott dr. Ribarzsnek.

A minisztertanács ülése

Pasics miniszterelnök egészségi állapota teljesen javult, úgy, hogy a szombati minisztertanácsot már az ő elnöklése alatt tarthatták meg.

A minisztertanács ülésén a rokkantörvényvel foglalkoztak, Peles Dusan szociálpolitikai miniszter részletesen ismertette a törvénytervezetet, amelyet a minisztertanács elfogadott. A szociálpolitikai miniszter ezután még a passzív vidékek ellátásáról referált. Beterjesztette a szlavóniai, horvátországi és a hercegovinai segélyakció elszámolását és bejelentette, hogy a gabonaellátóhivatalok likvidálását rövidesen megkezdik. Nagyobb vita fejlődött ki a szarajevói földhitelakció likvidálása körül. Ez a hivatal ugyanis a segélyképpen kiutalt gabonáért egymillió-kilencszázezer dinárt köteles befizetni az állampénztárba. A hivatal vezetője azonban azzal a kéréssel fordult a szociálpolitikai minisztériumhoz, hogy ezt az összeget a boszniai ellátatlanok segélyezésére fordíthassa. A minisztertanács ebben az ügyben még nem hozott végleges döntést.

Ezután a zagrebi szüntársulat beogradi vendégszereplésének kérdésével foglalkoztak. A terv szerint erre az időre a beogradi társulat pedig Zagrebba menne. A közlekedésügyi miniszter javaslatára a társulat tagjai részére vasúti szabadjegyet engedélyezett a kormány.

Több kisebb reszortügy elintézése után a minisztertanács véget ért.

A vajdasági rokkantegyesület alapszabályai

Raics Balázs subotikai képviselő — miht ismeretes — a parlamentben szóvá tette, hogy a tizenegyezer tagot számláló vajdasági rokkantegyesületnek jóváhagyási rokkantegyesületnek jóváhagyási végett felterjesztett alapszabályai a szociálpolitikai minisztériumban elvesztek és emiatt az egyesület nem kezdheti meg működését. Ebben az ügyben a Bácsmegyei Napló beogradi munkatársa kérdést intézett Peles Dusan szociálpolitikai miniszterhez, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Az alapszabályok benyújtása még elődom működése alatt történt a minisztériumban és így az ekörül történt hibákért nem én vagyok a felelős. Nagyon helyes volna, ha akár Raics képviselő, akár az egyesület a kérdéses alapszabályokat közvetlenül hozzám juttatná, akkor az ügyet a legrövidebb időn belül elintézném.

A jugoszláv-román határmegállapítás

Beogradból jelentik: A román delegátusokkal Beogradban a bánási határkiigazításról folyó tárgyalások még mindig nem nyertek befejezést. A tanácskozások előreláthatóan még négy-öt napig tartanak és az egyezmény végleges aláírása csak jövő csütörtökre várható. Pénteken az ünnep miatt a delegációk nem ülészttek, csak a jugoszláv és román delegációk elnökei tartottak megbeszélést.

Adj a csendőrnek szállást

Egy napi vendégség után két napi verés

Mult év október 24-én reggel Mitrovics Uros és Jokov Ljubov radonováci csendőrök beállították Rizsányi József radonováci gazdalkodó 113. szám alatti lakására, ahol egy pohár vizet kértek. Rizsányi a csendőrök kérésére viz helyett bort hozott. Délig boroztak, akkor a két csendőrt meghívta ebédre és ebéd után még késő estig ittak. Amikor a vacsorán is tullestek, Rizsányiné odaszólt a férjének, hogy most már hagyják abba a reggel óta tartó mulatozást:

— Nem tehetek róla, hogy itt vannak — válaszolt Rizsányi, azonban még ideje sem volt a mondatot befejezni, mert az egyik csendőr megértve Rizsányi választát, szó nélkül arculütötte a házigazdát.

Rizsányi az ütésre elszaladt lakásáról a szomszédban lakó testvéréhez, Rizsányi Jánoshoz. A csendőrök utána mentek és a szomszédházba érve, puskatussal nekiestek Rizsányi Józsefnek. A lárma-ra kijött a házból Rizsányi János is, aki közbe akart lépni, a két csendőr azonban őt is összeverte. Amikor megelégték a verést, köszönés nélkül eltávoztak.

Másnap reggel a két csendőr — most már józan állapotban — ismét elment Rizsányi Józsefekhez azzal az ürüggyel, hogy előző este otffelejtették cigarettátárcájukat. A csendőrök Rizsányiné fogadta, akit felszólítottak, hogy küldje ki a férjét. Rizsányi a hívásra kijött, ekkor a két csendőr nekiugrott és össze-pofozták. Innen átmentek Rizsányi Jánosékhoz, ahol a gazdától elkérték fegyverengedélyét, amit magukhoz vettek ugyszintén Rizsányi vadászfegyverét is. Majd követelték, hogy fogjanak be kocsiba, mert majd bevisik őket a csendőrségre. Rizsányi tiltakozott ez ellen, mlre először őt, azután az egész háznépet összeverték puskatussal. Rizsányiék 8—10 napig gyógyuló zuzott sebeket kaptak, amiről orvosi látteleletvétettek föl.

A megvert emberek a két csendőr ellen feljelentést tettek a palicsi rendőrségen, ahonnan a feljelentést a subotica csendőrparancsnoksághoz továbbították. A csendőrség a feljelentést a napokban a subotica rendőrséghez

küldte át a szükséges nyomozás megajtése végett.

A rendőrség pénteken hallgatta ki a feljelentőket. A nyomozás befejezése után az ügyet átteszik a katonai ügyész-séghez.

Megkezdték a robotváltság behajtását

Zavarok az adók negyedévi befizetésénél — Mire fordítják a robotváltságot?

Most kezd meg a szubotica városi adóhivatal a robotváltság behajtását. Eddig csak nagyon kevesen fizették ki a robotváltságot azok is csak az utlevelük kiváltása előtt, mert adóbizonnylatot — mint megtudtuk a robotváltság kivétele óta csak azoknak ad a városi adóhivatal, akik már befizették a robotváltságot is.

A robotváltság behajtása — mint az első napok tanúsága mutatja — nem várt nehézségekkel jár. Az adózók nagyrésze ugyanis nem készül ennek a tekintélyes összeget kitevő adónak megfizetésére.

Rács Balázs szubotica bunyevác képviselő legutóbbi parlamenti beszédében rámutatott arra, hogy a robotváltság elsősorban a szegények ellen irányul. Ez beigazolódik a városi adópénztár előtt most napokint lejátszódó jelenetekből is. A jobbmódu gazdák legfeljebb bosszankodnak azon, hogy adójuk a robotváltsággal ismét tekintélyesen emelkedett és az esetben, ha nem akarják megfizetni a robotváltságot, beállítják robotmunkára béreseiket. Sokkal súlyosabb azonban a helyzet a szegény lakosságnál, amelynek nagyrésze rendkívül súlyos terhet jelent a minimálisan 240 dinárra megállapított robotváltság.

Az adópénztár előtt várakozók tömegéből egy rongyos öreg ember válik ki. Nagyon kétségbeesettnek látszik. Megkérdezzük tőle, hogy kifizette-e robotváltságot?

— Dehogyan fizetem én kérem — feleli panaszosan. — Hiszen annyi

pénzt is nehezen tudok összekuporgatni, hogy az adómat kifizessem. Az pedig csak ötven dinár egy esztendőre. Hogy tudnám most kifizetni a 240 dináros robot-adót?

Megkérdezzük tőle, hogy mért nem jelentkezett robotmunkára, a mire azt feleli:

— Hiszen magam is napszám-ból élek. Miből tartsan el a családomat, ha a robotmunkára tizenkét napra bevonulok?

Egy fiatalabb napszámoféle felvilágosítóan magyaráz:

— Jobb azt a 240 dinárt kifizetni. Husz dinár váltságot számítanak egy napra. Napszámban pedig megkereshetek naponta negyven dinárt is. De azért nem igazság, hogy szegény napszám-embernek annyit kelljen fizetni az országutak javításáért. Hát használok én az országutakat? Csak a módos gazdák szekeret koptatják....

Mindenfelé zugolódás és panasz hallható. A szegény embereknek nagy gondot okoz a robotváltság azokat pedig, akik most utólag jelentkezének inkább munkára, már nem akarják felvenni, miután most már készen van az adókivetés.

A szubotica városi adóhivatalban — mint már jelentettük — mintegy négy millióra becsülik azt az összeget, amely a robotváltságból fog befolyjni. Miután Rács Balázs képviselő legutóbbi parlamenti beszédében kijelentette, hogy egyetlen utat sem javítottak a Vajdaságban a robotváltságból befolyt pénzen, kérdést intéztünk a városi hatósághoz

arra vonatkozólag, hogy mire fordítják a befolyó összeget. Erre nézve a következő felvilágosítást kaptuk:

— Eddig még nem is lehetett szó arról, hogy a robotváltságból utakat javíttassunk, mert most kezdtük csak meg a robotváltság behajtását. A váltságdíjak befolyása után azt más hatóságnak nem szolgáltatjuk be és más célra nem használjuk fel, mint a Szubotica város határába eső utak javítására. Ezt a munkát már kora tavasszal meg fogjuk kezdeni.

A városházán egyébként nem tartják kizártnak azt sem, hogy a vajdasági radikális és ellenzéki képviselők egyöntetű állásfoglalása folytán a kormány el fogja törölni a robot-kényszert a Vajdaság részére.

Zentaiak panasza

Nehéz az élet, drága a szórakozás

Szentáról jelentik: Szent városában már hónapok óta egyre erősebbhangú kifogások hangzanak el a városi adók ellen. A város polgársága nagymértékben elégedetlen azzal a várospolitikával, amely az ipart és kereskedelmet is alapjában ingatja meg.

Hirt adtunk már arról a közgyűlési határozatról, amely elrendelte, hogy este kilenc óra után egy dináros blokkot kell megvétetni a fogyasztóval még akkor is, ha az egyáltalán semmit sem fogyaszt. A közegetvámok a nagykereskedőket éntik súlyosan, a városi helypénzek a kiskereskedőket károsítják s arra kényszerítik őket, hogy árait magasra emeljék. A város a zeneadót 1921 augusztusig visszamenőleg hajtja most be, ami viszont Szentán azt eredményezte, hogy erre a város kávéházai némaságra vannak itélve.

A szigorú következetességgel keresztülvitt blokkrendszer érthető elkeseredést idézett fel a városban. Ez a rendszer nemcsak a vendéglő-

Az első bánat

Irtó: Lux Terka

Tél volt, alkonyodott s a budai temető kapuján egy férfi jött ki és bement a szemközti korcsmába. A korcsmáros, egy kövér sváb, egyedül ült az ivóban, a kályha mellett pipázott és egy nagy sárgafoltos macska aludt mellette.

A jövevény egy félliter bort rendelt és leült az ablak mellé. Deresfejtű, viharvert ábrázatu, kopott ruhájú férfi volt s a szemében valami nagy, komor bánat tüze égett, olyan formán, mintha sohasem akart volna onnét kialudni.

A korcsmáros eléje tette a bort és ránézett.

— Valami nagy bánata lehet, — gondolta és hozzá se fogott a sablonos korcsmárosi társalgáshoz, ami már a nyelvén volt. Ehelyett visszault a kályha mellé.

A vendég szivarra gyújtott, lassan iszogatta a borát és az ablakon át kinézett a hegyekre. Odalátzott az egész Svábhegy, várszerű és toronyos szőlődjével, Lenn a hegy lábánál, a temetőben pesti és budai halottak aludtak, köztársasági békében, bölcs nyugalommal, finom egyetértésben. Hídeg decemberi csapkodta sirjait, bus decemberi szél hajtogatta a fáknak ágait.

Lassan sötétülni kezdett, a korcsmáros már alig látta a vendégét, csak ennek az égő szivarját és egyszer csak ezt sem látta. Elszivta, vagy elejtette a gazdáját, a korcsmáros nem tudta, de egyszer csak gyenge horkolás ütötte meg a fülét.

— Elaludt, — gondolta különös tisztelettel s mikor meggyújtotta a

lámpát, s vendég felől papirost akasztott a lámpára, hogy ennek álmát ne zavarja a világosság.

És a vendég fáradtan, kábultan aludt és álmodott...

Kisfiu volt és az ágyában feküdt. Egy nagyhasu, slagrokos, papucsos férfi egy karosszékekben pipázott, ez az apja volt és Anikó, a szolgáló az ágya mellett ült és mesélt neki. Az édesanyja arcképe a falon gyászfiatollyal le volt takarva és ő unatkozva hallgatta Anikó meséjét.

— Már ne mesélj, — szólalt meg — unom.

Az apja csodálkozva kérdezte: — Miért unod?

A kisfiu egy percig zavartan hallgatott, azután reszkető, forró lávazuhatagként ömlött szájáról a szó.

— Édesapám, — mondta — holnap telik le az egy esztendő. Amikor megkapom a kocsimat a két lóval. Amint egy esztendő előtt megígérté magam, meg Betti néni. Hisz tudja, A szászregeni Klug boltjában láttuk tavaly ilyenkor és édesapám megígérte, ha egy esztendőig nagyon jól viselem magamat, ha jól tanulok, Betti néni nem bosszantom, nem nyüvöm a ruhámat, nem verekszem a faluban a fiukkal, hát megveszi nekem a Klug kocsiját. És én jól tanultam. Egy esztendő alatt tiszta kitünöm volt mindenből, Betti néni nem bosszantottam, a ruhámra vigyáztam és nem verekedtem. Ithon ültem, tanul-tam, olvastam, segitettem Anikónak gyomlálni a kertben és jó voltam. Olyan jó, édesapám, mint egy leány.

Az apja közönyösen hallgatta és látszott az arcán, hogy rá sem figyel. Abérlojén törte a fejét, aki még most sem fizetett, a sok őszi esőzésem és az egyik marháján, melynek fülében veszedelmes kelés

támadt.

A gyerek érezte, hogy az apja nem figyel rá, hogy az ő drága álma, hosszú várakozása olyan közönyös előtte, mint a pipája füstje a levegőben. És hirtelen ijedelem villáma futott rajta keresztül. Hogy talán az apja nem is vette komolyan az ígérteit; hogy talán elfelejtette és soha rá se gondolt. Se most, se más-kor... Lehunyta a szemét, mert forró, nyugtalan vére mind a kis szívére futott és valami fullasztó fájdalmat érzett.

Az apja gondterhes arccal pipázott s a gyereknek eszébe jutott, hogy Betti néni mindig a takarékpénztárról beszél, meg az anyja hosszas betegségről, melyre sok pénz kellett és egyszerre csak elkezdett sirni. Ráhuza fejére a paplanát és hangtalanul sirt. Künn esett az eső, két hét óta szakadatlagul, már a falak alatt úgy neszelt az eső, mintha szellemek suttoztak volna odakünn.

— Édesapám, — szólalt meg a kisfiu egyszerre olyan szenvedélyesen, hogy az apja csodálkozva nézett rá, — magyar ember szavát állja. Maga is?

— Én is?! — kérdezte az apja kedvetlenül. — Hát mit ígértem én?

— A Klug kocsiját, — mondta a gyerek szemrehányással. — Hát nem emlékszik?

— Hogyne, hogyne, — hagyta rá az apja.

— Én is megtartottam, amit ígértem, — mondta a gyerek — akármi-lyen nehezemre esett. Pedig én nem vagyok fanciesali fészület. Hallja, édesapám?

— Hogyne, hogyne, — hagyta rá az apja és a noteszába számokat jegyzett be.

A gyerek most fölkelt az ágyából és a kályha mellett leült egy székre. Kezében papirosskatulyát tartott, a melyben négy darab rongyból és kőből fabrikált baba feküdt. Egy esztendő óta készen várták a szászregeni kocsit. Egyik baba a grófné volt, másik a gróf, harmadik a grófkisasszony, negyedik az inas. A grófné régi párnacihából hasított fején hosszú fátyolos kalapot viselt, cirokseprűből faragott kezéhez papirosnapernyő volt kötve s a kisasszonyka árvalányhaja csirizesen ragadt marhakóccal tömött fejéhez.

És most bejött Betti néni. Bőrancu, fahéjszínű selyemruhában, abban, amelyikben később a ravatalon feküdt. Szászregénből jött, a takarékpénztárból, mert Betti néni folytonosan a takarékpénztárakat járta.

— Kaptál pénzt? — kérdezte az apja.

— Nem kaptam — szólott Betti néni és szomorúan leült az asztalhoz. Mária Antónia-fisü volt a vállán, mint később a ravatalon és szeme mintha üvegéből lett volna, mozdulatlanul fénylett. És egyszer csak felállt és odament a gyerekhez, kezében egy csomaggal.

— Itt van a kocsid. Gáborka, — szólott. — Amit apád és én megígértünk. Jó fiu voltál, megérdemled. Nem az ugyan, amit láttál, azt már eladták, de ez is szép. Egy taliga...

A kis fiu, kezében a csomaggal, Betti néni előtt állt, a szája mozdított, szeme lidten kimeredt, a lába inogott, azután elesett...

A vendég a korcsmában felébredt. Megdörzsölte a könnyes szemét és szót nézett. Azután kifizette a borát és elment.

Ef és a közönséget, hanem közvetve az államkincstárt is érdekli. A közönség annyira idegenkedik ettől a speciális szentai adótól, hogy inkább nem járnak egyetlen szórakozóhelyre sem. Üresen tátognak most ezek a helyiségek. Nincs fogyasztás és emiatt az államkincstár elesik a fogyasztási adótól. Ilyenfajta szentai adókülönlegesség a kártyaadó is. A kártyát például a vendéglősök 50 dinárért kapják, de meg kell fizetniük a kártyán bélyegben lerótt 50 dinárt is, ami állami illeték. A város most külön minden játékosról három dinárt szed be, ami nagyban elriasztotta a szórakozástól a játékosokat.

A kereskedők és iparosok az őket érdeklő adóügyekben máris együttes akciót indítottak. Az eredmény ebben a kérdésben még teljesen kétséges, mert a város ragaszkodik mai adópolitikájához.

Csehszlovákia elismeri Szovjet-Oroszországot

Benes megint Olaszországba készül

Rómsból jelentik: Tusar berlini cseh követ a Tribuna tudósítójának arra a kérdésére, hogy Csehszlovákia mikor fogja a moszkvai kormányt elismerni, azt válaszolta, hogy *azonnal*, mert Anglia és Olaszország már elismerte. Mi kis nemzet vagyunk — folytatta Tusar nyilatkozatát — és ezért *nem előzhetünk meg nagyhatalmakat*.

Arra a kérdésre, vajon Csehszlovákia nem várja-e be Szovjet-Oroszország elismerését Franciaország részéről, a követ azt válaszolta:

— *Abban az esetben is, ha Franciaország nem ismerné el, mi elismerjük.*

A követ végül kijelentette, hogy Benes külügyminiszter nyomában a cseh-francia szerződés prágai becikkelyezése után, valószínűleg még február végén, *ismét Olaszországba utazik.*

Pfalz nem türi a szeparatisták uralmát

A francia kormány a rend helyreállításáért

Frankfurtból jelentik: Bad-Birkheimben, a bajor Pfalzban, a szeparatisták és a birodalomhoz hű lakosság között hasonló összetűzésre került a sor, mint amilyen Pirmasens városában történt. Miután a szeparatisták elutasították a hazafias lakosságnak azt a követelését, hogy önként írítsék ki a városházát és hagyják el a várost, *az elkeseredett lakosság megrohanta a városházat. Jäger szeparatista járdai főnököt leütöttek és a többi szeparatistát elkergették.* Hamarosan a helyszínen teremttek a francia csendőrök, akik a tömeget szétszavalták.

De Metz tábornok, a pirmasensi események következtében minden intézkedést megtett, hogy a szeparatisták és a hazafias lakosság közötti harcoknak elejét vegye. A nyugati Pfalz városi és falusi lakossága el van tökéve arra, hogy *semmi körülmények között sem türi a szeparatistáknak uralomra jutását.*

Koblenzi jelentés szerint a kaiserslauterni járdai főnökségen elzárkózott szeparatista vezéreket, mintegy kétszáz főnyi tömeg, amelyben több rendőr is volt, *megostromolta.* A szeparatisták megtagadták az épület kiürítését, mire a rendőrök tüzeltek. Miután riadót fújtak, több ezer ember gyülekezett össze a téren. A fegyveres szeparatisták támadókat távoltartották maguktól. Végül is a

kivonult csapatok szórták szét a tüntetőket. A tüntetők számos üzletet kifosztottak. *Mintegy tíz halott és tíz sebesült esett áldozatul.*

A pfalzi zavargások következtében a rajnavideki bizottság egy francia és egy angol tiszttől álló különbizottságot küldött ki, hogy az a Pfalzban a rend helyreállítására szükséges intézkedéseket megtegye.

A legutóbbi véres események ha-

Egy szubotikai katonát agyonlöttek a komitácisk Kragujevacban

Néhány hónappal ezelőtt vonult be katonának Szuboticáról Spitzer Gyula fiatal technikus Kragujevacra. Spitzer Gyula fivére Sínkó Ervinnek, az ismert nevű poétának. Az édesapja Spitzer Izidor valamikor jómódú ember volt Apatinban, onnan jött Szuboticára lakni. Szerencsétlen gazdasági körülmények azonban vagyoni helyzetét annyira megrendítették, hogy a család fenntartója a fiúk: Spitzer Gyula volt, aki szorgalmas, kötelességtudó, jó fiú volt. A szülők természetesen alig tudták, hogy Spitzer Gyula leszolgálja a katonai idejét. Néhány nap előtt azonban szomorú hivatalos értesítés érkezett Spitzer Izidorékhöz. Azt jelentették, hogy

Spitzer Gyula Kragujevacban a kórházban meghalt.

Később privát uton Spitzer Gyula halálának körülményeiről a következő hír érkezett Szuboticára.

A fiatal katona február első napjaiban éjszakai őrségen volt. Az őr-

tása következtében a szeparatisták Zweibrückenből és a Pfalz más helyeiből teljes csendben elvonultak.

Az Echo de Paris értesülése szerint a francia kormány a Pfalz-kérdésben újabb jegyzéket küldött Londonba, amelyben azt javasolja, hogy a mostani nehézségek szabályozását bízzák a koblenzi szövetséges főbízatosokra, akik saját mérlegelésük alapján oldanak meg a kérdést.

helyéhez egy alak közeledett, akit a sötétben nem ismert fel. Az ismeretlen felé háromszor kiáltotta előírás szerint a sztojt s mikor az nem akart megállni, rálőtt. A lövés talált s az ismeretlen összerogyott. A lövés zajára elősiető katonák a sulyosan sebesült emberben a kragujevaci gyalogezred egyik őrmesterét ismerték fel. Az őrmestert bevitték a kórházba. Spitzer Gyulát pedig letartóztatták. A katonai hatóság azonban megállapította, hogy Spitzer Gyulát liha nem terheli, a katonai előírások szerint járt el, a szubotikai katonát szabadlábra is helyezték.

Néhány nap előtt újból őrségen volt Spitzer Gyula s az őrségen valaki *agyonlötötte*. Kragujevacban úgy tudják, hogy *komitácisk löttek agyon Spitzer Gyulát, bosszúból, mert megsebesítette az őrmestert, aki élénken szimpatizált a Kragujevac környékét veszélyeztető komitácisk bandák tagjaival.*

A Macdonald-kormány első válsága

Az angol miniszterelnök a békéért

Londoni jelentés szerint az alsóházban Asquith állást foglal Wheatleynek az új közegészségügyi miniszternek azzal az elhatározásával szemben, hogy elődjének a poplári kerületre vonatkozó rendeletét visszavonja. Wheatley közegészségügyi miniszter egyik első hivatali tetteivel ugyanis magáévá tette a London Poplar városrész tanácsának politikáját. E városrészben a munkanélküliek a tanács határozatából nagyobb segílyt kaptak, mint a munkabérek.

Asquith kijelentette, hogy ha a kormány nem talál módot ennek a rendelkezésnek a megszüntetésére, akkor a *legcsekélyebb kérés sincs arra, hogy az alsóház egy erre vonatkozó törvényt szankcionáljon, vagy jóváhagyjon.*

Asquith kijelentését parlamenti körökben annál nagyobb érdeklődéssel tárgyalták, mert a poplári kérdés íymódon *politikai krízis okozójává lett.*

A Daily Merald, a munkáspárt főhivatalos lapja azt írja, hogy ebben a kérdésben a kormány teljes egyetértésben maga mögött találja az egész munkáspártot és a liberálisokat.

Egy másik verzió szerint, a liberális párt még nem határozott arról, visszautasítja-e, vagy támogatja-e az egészségügyi miniszter javaslatát. *Amennyiben ellene foglalna állást, Macdonald a párt magatartását bizalmi kérdés nézőpontjából fogná föl és lemondana.*

Macdonald a békéért

Az angol alsóház csütörtöki ülésén folytatták a miniszterelnök programbeszédéről folyó vitát. Chamberlain és több szónok beszédének elhanyagolása után a miniszterelnök válaszolt azokra a kérdésekre, amelyekkel az egyes pártok szónokai eddig foglalkoztak. Mindenekelőtt a nemzetvédelemre vonatkozólag kijelentette a miniszterelnök, hogy a kormány *máris foglalkozott ezzel*

az ügyvel és annak egész problémáját sokkal tágabb értelemben vizsgálja meg, mint ahogy ezt eddig tették. *Nincs oly nemzet, amely újra abarná kezdni a háborút. Ez minden erkölcsi és emberi érzés tiltakozik, valamint tiltakozik minden oly katonai kaland ellen is, amely végeredményben háborúra vezethetne.* A néptömegek lelkében minden országban az a kívánság él, hogy a nemzetek létesítsenek valamely megállapodást, mely a fegyverkezést, ha nem teszi is teljesen feleslegessé, mégis kellő mértékre szállítja le.

Arra a kérdésre, hogy a kormány a parlamenti vereség milyen formáját fogja tekinteni a bizalom megvonásának, Macdonald miniszterelnök kijelentette, hogy *elvben minden bizalmatlansági szavazatot kötelezőnek ismer el magára.* Kijelenthetem a Háznak — mondotta — *hogy a kormány öt percig sem fog helyén maradni, m'helyt az alsóház megfosztja a kormányt méltóságának érzésétől.*

Macdonald a régi diplomáciai módszer ellen

Párisból jelentik: Jules Sauerwein a Matin pénteki számában beszélgetést közöl Ramsay Macdonalddal.

— *Sohasem kötöttem le magamat amellett, — mondotta Ramsay Macdonald — hogy Európa gazdasági talpraállítása céljából nemzetközi konferenciát kell összehívni. Az új jejezet nem kezdődhet mindjárt egy nemzetközi konferencia összehívásával, a konferencia a betelező rész.*

— Valószínűleg elő fog fordulni, — folytatta a miniszterelnök — *hogy egyben-másban eltérő véleményen lesznek Franciaországgal és hogy emiatt a fellegásom miatt önöknél ellenem fognak fordulni. Az eddigi diplomáciai metódusokat Ramsay Macdonald helyteleníti, azoknak ideje elmúlt, egyenes uton akar haladni, hogy még a látszatát*

is eltüntesse annak, mintha hátsó gondolatok vezetnék.

— *Őszinte szívből kívánom Európa szenvedéseit enyhíteni, még pedig Franciaországgal egyetértőleg — folytatta Ramsay Macdonald. Benső meggyőződésből idealista vagyok. Nem kerestem a hatalmat és pénzt sem akarok szerezni. Erős az a hitem, hogy ha Anglia igazán akarja, a következő nemzedék már sokkal jobb és sokkal boldogabb lesz, mint a mostani.*

Romániában lefoglalt Habsburg-birtok ügye a párisi döntőbíró előtt

Nagyváradról jelentik: József főherceg kisjenői uradalma a jászágorkormányzósága három évvel ezelőtt tizenhat kisjenői és környékbeli polgárnak házakat adott el. A román földművelésügyi miniszter akkor az aradi kincstári ügyészség útján keresetet adatott be az eladások ellen. A bíróság ugy itélkezett, hogy az ingatlanokat az állam javára iratták át és a házak vevőinek nevét törölték a telekkönyvből. A járásbírósi ítélet az érdekelték között nagy meglepetést keltett, mert ők közben a házak vételárát kifizették, a házakat pedig renováltatták s átépítették. A járásbírósi ítélete az egyik aradi pénztintézetnek is nagy kárt okozott, mert ez a bank a vevőknek 700 ezer lei kölcsönt folyosított a házakra.

A román kormány álláspontja szerint József főherceg uradalma a trianoni békeszerződés értelmében a román államkincstár tulajdonába ment át jövételi célokra és mindenki, aki a főhercegi uradalomból valamit megvásárolt, rosszhiszemű vevőnek tekintendő.

Ennek az álláspontnak a helyességét azonban az érdekelték nem fogadták el és a járásbírósi ítéletet megfellebbezték. *Megfellebbezte az ítéletet a párisi nemzetközi döntőbírósnál József főherceg is.*

Ez a régóta húzódo per — értesülésünk szerint — a napokban kerül Párisban tárgyalás alá.

Vojnich Sándor báró párbajozik

Provokáltatta Beniczky Ödönt és Pallavicini örgróft

Budapestről jelentik: Báró Vojnich Sándornak a Bethlen-Rakovszky-féle lovagias ügyből kiutólag afferje támadt Rakovszky István segédeivel. Bethlen István gróf miniszterelnök, aki szeret minden tekintetben néhai Tisza István nyomdokába lépni, abban is követője a geszti grófnak, hogy előszeretettel kéri fel báró Vojnich Sándort párbajsegédnek lovagias ügyei alkalmával. A miniszterelnöknek Rakovszky Istvánna támadt aférjában is Vojnich az egyik segédje, míg Rakovszky segédei Pallavicini György örgróf és Beniczky Ödön volt belügyminiszter. Pallavicini és Beniczky — mint ismeretes — *becsületbírósi eljárást kértek Bethlen István gróf ellen, mert arra az álláspontra helyezkedtek, hogy addig az elégtételadásnak nincs helye, míg Bethlennek Prónay Pálta függőben levő ügye nincs elintézve.* Ebből kifolyólag becsületbírósgal elé került az ügy, mely azt határozta, hogy gróf Bethlen István részéről a Prónay-ügy a lovagiaság szabályai szerint befejezést nyert és így az elégtételadásnak nincs akadálya.

Az ügy tárgyalásának folyamán Beniczky Ödön és örgróf Pallavicini György olyan magatartást tanúsítottak, melyet báró Vojnich Sándor magára nézve sértőnek talált s ezért Vojnich pénteken Almásy László és gróf Ráday Gedeon útján provokáltatta úgy Beniczky Ödönt, mint örgróf Pallavicini Györgyöt.

Szabadlábra helyezték Justh Jánost

Hamis vádat emelt ellene egy kórházi ápolónő

Aradról jelentik: Az aradi törvényszék vizsgálóbírája megszüntette Justh János földbirtokosnak — néhai Justh Gyula fiának — letartóztatását. Justh János ellen, aki az összeomlás előtt főispán volt, az arad megyei kórház egyik, Balázs Mária nevű ápolónője emelte azt a vádat, hogy a földbirtokos őt gyilkosság elkövetésére akarta rávenni.

A följelentés szerint Justh erkölcs-telen merényletet követett el Verba Jusztina tizenhat éves szolgáló ellen, aki szegényében megmérgezte magát; súlyos belső sérülésekkel szállították a kórházba. Amikor a leány ott feküdt, Justh — a följelentés szerint — felkereste Balázs Mária ápolónőt, akinek nagyobb pénzösszeget kínált, ha Verba Jusztinát morfiummal elteszi láb alól.

Az aradi hatóságok a följelentés alapján megindították a nyomozást és — mint a *Bácsmegyei Napló* megírta — elrendelték Justh János letartóztatását. A nyomozás során azonban tisztázódott, hogy a fiatal cselédnő, aki csakugyan elkövette az öngyilkossági kísérletet, egy nő uradalmi kertészbe volt szerelmes és ezért szánta magát a halálra; a földbirtokos nem követett el merényletet ellene és természetesen nem is akarta az ápolónőt gyilkosságra felbujtani.

Justh János szabadlábrahelyezésével egyidőben megindult az eljárás Balázs Mária ápolónő ellen hatóság előtti rágalmozás és zsarolási kísérlet büntetése miatt.

A véres film

Szerencsétlenség a felvételnél

A római oroszános filmkatasztrófa bizonyára mély benyomást gyakorolt a mozilátogató közönségre, pedig a mai filmtechnika mellett a szerencsétlenségek a filmfelvételeknél szinte napirenden vannak s nagyobb filmfelvételekhez külön egészségügyi oszlop vomul ki, melynek ugyancsak bőven akad teendője. A filmezés előbb-utóbb fatalistává teszi ugy a rendezőt, mint a művészeket.

A tulajdonképpeni életveszedelem az ugynevezett szenzációs filmek felvételei jelentik. A berlini Ifa-atelékben az »Ugrás az életbe« című film felvételénél rendkívül izgalmas volt például az oroszánokretreben való felvétel. Az óriási kretreben a lipcei hat oroszán volt jelen, szelidítőjükkel, Gebbing dr. állatkerti igazgatóval. Gebbing saját módszere szerint, riasztópisztolyok és vasvillák nélkül, csupán egy sétatálcával kezében ügyelt föl a fenevadakra, kiknek feje felett Xenia Desni filmművész nő hajmeresztő trapézmutatványokat produkált, hogy aztán előírás szerint lezuhanjon a fenevadak közé. Desni, noha soha sem vett részt hasonló mutatványokban és a hat oroszánt sohasem ismerte, a legnagyobb lelkinyugalommal dolgozott trapézán és közben napraforgómagot rágott, mert ez szokása volt. A felvétel az általános hidegvér dacára csaknem katasztrófával végződött. Mikor ugyanis Gebbing igazgató birkózni kezdett a legöregebb oroszánnal, az eddig nyugodt fenevadak egyszerre dühöngeni kezdtek s az öreg himoroszlán belekapott az igazgató vállába. Természetes, hogy a felvételt nem lehetett befejezni s el kellett halasztani a művésznőnek a trapézról való lezuhását. Azaz nem is a művésznőnek, hanem a kitémőtt szalmabábnak. A legközelebb felvételnél ugyanis az ugynevezett star helyét tulajdonképpeni akrobata mutatvány alkalmával hasonló kosztümbe öltöztetett, hasonló alakú akrobata vagy szalmababa foglalja el. Az akrobata dolgozik, a szalmabáb lezu-

han, a többi elvégzi a rendező oltója. Csak Harry Piel és Fern Andra oly starok, kik maguk is elvégzik az akrobata mutatványokat. A merészebbekre azonban Fern Andra sem vállalkozik. Egy filmfelvétel alkalmával háromszáz méter magasból egy repülőernyővel le kellett ugrania egy repülőgépről. Természetes, hogy Fern Andra jelmezében egy aviatikus végezte a hajmeresztő produkciót, ki boldog volt, hogy a mutatvány végén megcsókolhatta a star kezét. A publikum a mutatványnál persze Fern Andrának tapsolt a moziban, holott a produkcióban csak édes-kevés része volt.

A legveszedelmesebbek az amerikai filmvállalatok felvételei, mert az amerikai filmrendezők súlyt helyeznek arra,

hogy ha például pániknak kell lenni a filmen, akkor a felvétel alkalmával igazi pánik törjön ki a statiszták között. E célból mozsarakkal és revolverekkel lövöldöznek s a felvételt úgy rendezik, hogy a pánik csak ritka esetben marad el. A »Nebelungok« filmfelvételénél Attila hun király kastélyában a hunok és burgundok mérszárolni kezdik egymást, közben a kastély kigyul és az égő meynozet beomlik. Egész csomó kitémőtt bábút, mozgatható karokat és lábakat alkalmaztak a rendezők, melyek a lezuhant égő gerendák halmaza közt borzalmas látványt nyújtottak. A felállított mozsarak riasztó lövései oly pánikot keltek a pokoli zürzavarban, hogy a felvétel — bár több sebesülés árán, de nagyszerűen sikerült.

Hazatért a halott

Orosz fogságból Szubotícára érkezett egy holtánnyilvánított hadifogoly — Felesége öt hónappal ezelőtt férjhezment

Loschitz Mátyás gazdag bezdáni kereskedő, amikor a háború kitört, bevonult katonai szolgálatra és kiképzése után az orosz frontra került, ahol megsebesülten nemsokára fogságba esett. Családja hat évvel ezelőtt kapott utóljára értesítést róla; a hadifogságba jutott kereskedő, aki a háború nehéz esztendeit egyik kelet-szibériai fogolytáborban szenvedte végig, több ízben küldött leveleket Bezdánban élő feleségének, azonban ezek a híradások — most már meg nem állapítható okokból — egyetlen egyszer sem jutottak el Loschitznéhoz.

A hadifogoly felesége a legnagyobb aggodalmak és kétségek között élt esztendőken keresztül, míg végre férjének egy bajtársától — aki jelen volt Loschitz Mátyás megsebesülésénél — hírt kapott arról, hogy férje az orosz fronton elesett. Ezt a hírt Loschitz csapattestéhez tartozó tisztek is megerősítették és a bezdáni kereskedő feleségét később hivatalosan is értesítették arról, hogy férje az orosz harctéren hősi halált halt. Loschitzné, aki rendkívül boldog házasságban élt férjével, éveken keresztül gyászolta elesett

Közben hivatalból megindult a holtánnyilvánítási eljárás Loschitz Mátyás ügyében és a járásbírótság az eltűnt férjet a katonai hatóságoktól beszerzett adatok alapján annak rendje és módja szerint halottnak nyilvánította.

Férjének hét esztendei távolléte után a most már özvegy Loschitz Mátyásné meghallgatta egyik kérést és férjhezment Ujhelyi Manó szu-

botikai kereskedőhöz, aki szintén katonaviselt ember és hetven százalékos rokkant. A házasságot múlt szeptemberében kötötték meg és fél esztendő óta boldogan és nyugodtan élt az Ujhelyi-házaspár Szubotícán.

Loschitz Mátyás közben a szibériai hadifogolytábor kórházában felépült súlyos sebéből. A szibériai forradalmak és ellenforradalmak viszontagságai után eljutott az európai Oroszországba, ahonnan több ízben megkísérelte hazajutni. Legutóbb azután sikerült utlevelet szereznie, vonatra ült és csütörtökön váratlanul beállított bezdáni volt lakására. Képzeltető a sokat hányódott ember megdöbbenése, amikor közölték vele, hogy felesége — miattát ő távol volt — elköltözött egy más városba és férjhezment.

A feltámadt halott pénteken megérkezett Szubotícára és felkereste volt feleségét. A viszontlátás drámai körülmények között folyt le. Loschitz, akét rendkívül lesújtottak a történetek, mindamellett megállapította, hogy feleségét ezek miatt semmi mulasztás nem terheli és hogy Ujhelyiné önhízáján kívül követett el bigámiát.

Loschitz Mátyás kijelentette volt feleségének, hogy változatlanul szereti továbbra is és arra kérte Ujhelyinét, hogy váljon el második férjétől és vele kössön ismét házasságot. Értesülésünk szerint a bonyolult házassági ügy szereplőit még nem döntötték véglegesen a kérdés rendezéséről, azonban minden jel arra mutat, hogy békés uton fogják az ügyet elintézni.

A magyar belügyminiszter védekezése a részvénypanama ügyében

Nagy vihar a magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén folytatták a földreform-novella vitáját, majd Rakovszky Iván belügyminiszter reflektált Györki Imre csütörtöki támadására. Györki képviselő ur, — ugymond — szükségesnek tartotta tegnap, hogy becsületemben megáldadjon.

Nem bizonyította, hogy én ingyen, vagy ajándékrészvényeket kaptam volna, csupán arra szorítottam, hogy fotográfikus másolatban egy levelet produkáljon, amelyet Friedrich István képviselőtársam már felolvasott.

Klárk Ferenc (közbeszól): Panama, panama marad.

Rakovszky Iván belügyminiszter: Amikor a levelet a képviselő ur bemutatatta, ellelejtette bemutatni az egész levelezést, amelynek ez csak kiszakított része. Ez a levél mint egyszerű nyomtatott cirkuláré szerepelt, amelybe csak a név és a számok voltak beleírva, hogy itt tehát nem egy külön, a számomra fogalmazott levélről van szó hanem egy

olyan levélről, amit mindenki megkapott, aki azokból a részvényekből jegyzett és nekem különben is számlám volt a banknál.

A képviselő ur azt mondta, hogy amikor Friedrich István a Házban előhozta ezt az ügyet, én kijelentettem, hogy arról semmit sem tudok. En ezt nem mondtam, mert mikor ez az ügy szóba került, én akkor rögtön elmentem Bethlen miniszterelnökhöz és átadtam neki az egész levelezést. En csak azt mondtam, hogy ezeket a részvényeket fivérem tudomon kívül jegyezte, ezt tartom, mert én ilyen megbízást fivéremnek nem adtam. Mikor a nyomtatott cirkulárét megkaptam, tekintve, hogy vagyonom kezelésével nem érek rá foglalkozni fivéremnek telefonáltam és megkérdeztem, hogy tud-e erről a jegyzésről. Mikor azt mondta, hogy ezt ő intézte, elküldöttem neki a levelezést.

A szocialistáknál erre nagy zaj támadt.

— Nem cáfol meg semmit, — ki-

áltják közbe — igazolta azt, amit mi mondtunk.

Rakovszky Iván belügyminiszter: Itt nem szivességrészvényről van szó, hanem szabályszerűen jegyzett olyan részvényekről, amelyeknek mennyiségét aztán redukálta a bank. De Györki képviselő ur azt is mondotta, sikerült megállapítani azt, hogy sem én, sem a fivérem, nem vagyunk a Kereskedelmi Bank kommittensei. Kijelentem, hogy a képviselő ur hazudott. (Óriási zaj.)

Farkas István: A belügyminiszter hazudik, állandóan hazudik!

— Intézkedéseiben is hazudik! — kiáltják a szocialisták.

Rettenetes láрма támadt erre, mely percekig tartott.

A lojalis reádreutásítás

Végre az elnök pillanatnyi csendet teremt és ekkor így szól:

— Azt hiszem, a belügyminiszter ur ismeri a házszabályokban foglalt köteleességemet. Remélem, hogy ezt a sértő kifejezést elmindlni fogja.

Rakovszky Iván belügyminiszter: A kérdés egész beállítására arra szolgál, hogy a nagyközönséget és a közvéleményt félrevezessék.

Felkiáltások a szociáldemokratapárton: Önök egyebet se csinálnak!

Rakovszky Iván: Hol akad az egész világban értelmes ember, aki kifogásolja, hogy egy miniszternek magánvagyon van, részvénye van...

Várnai Dániel: De kedvezményes részvénye ne legyen!

E közbeszólásra ismét óriási zaj tör ki és pillanatokig tart, amíg a Nyugalom újra helyredül.

Rakovszky belügyminiszter ezután befejezte beszédét, mire az elnök szünetet rendelt el, majd folytatták a földreformjavaslat részletes tárgyalását.

»A vádlottnak joga van hazudni«

Éjszaka érkezett jelentés szerint az esti ülésen Györki Imre szociáldemokrata képviselő válaszolt Rakovszky belügyminiszter védekezésére. Bizonyította, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank rendes kommittenseit másképp fogalmazott levelekkel értesítették arról, hogy kedvezményes részvényeket bocsát rendelkezésükre. A belügyminiszternek a körlevélből eltérő szövegű levelet küldött a bank. Bizonyította Györki azt is, hogy Rakovszky belügyminiszter a részvénypanamát megelőzőleg már másfél éve nem volt ügyfele a banknak és ha lett volna számlája a banknál, akkor se lett volna joga elfogadni a bank szivességet. Csak a vádlottnak van joga hazudni — fejezte be beszédét Györki. — A belügyminiszter urat a nemzetgyűlés előtt súlyosan megvádoltuk, tehát tőle se vonhatjuk meg ezt a jogot.

Györki beszéde a kormánypártban nagy vihart kavart fel.

NYERS VADBŐRÖKET RÓKÁT

VIDRÁT

NYESTET

GÖRÉNYT

legmagasabb napi árban

S VESZ EK SPITZER LAJOS

szűcs szőrmeáruháza
Subotica, Sškolska ulica

HIREK

•••

— Héjjas Iván Svájca készül.
A minap ilyen című cikkünkben megírtuk mi is, mint ahogy megírta egy-két budapesti lap nyomán az utódállamok majdnem valamennyi magyar lapja, hogy Héjjas Iván Svájca készül s a svájci magyar konzulátus utján már kért beutazási engedélyt. A magyar külügyminiszterium részéről — mint a Világ mai száma írja — most megcáfolják ezt a hirt s a cáfolat kétségbevonja a Bácsmegeyi Napló jólétesültségét és jóhiszeműségét. Szívesen nyugtatjuk a cáfolat érdemi részét s készséggel ismerjük el azt is, hogy Héjjas Iván ügyeiben a magyar külügyminiszterium nyilatkozó tisztviselője jobban értesült, mint a Bácsmegeyi Napló. De az ellen méltósággal és nyomatékkal kell tiltakoznunk, hogy amikor semmi más bizonyíték nincs rá, mint egy Héjjas Ivánról szóló s tévesnek nyilvánított hír, bárki is kétségbevonja a Bácsmegeyi Napló jóhiszeműségét. Annál inkább, mert a cáfolat szerint is „nincs kizárva, hogy Héjjas Iván el akar menni Magyarországról.”

— Új magyar lap Sentán. Sentáról jelentik: Március elsején Sentán *Mesterházy* Anbrus hírlapíró szerkesztésében magyar politikai hetilap indul meg „Akarat” címen.

— Új jogtudorok. *Konyovics* Fedor, dr. *Konyovics* Dávid sombori közjegyző volt országgyűlési képviselő fia és *Tyovity* Mladen sombori törvényszéki jegyző, a szuboticei jogi fakultás hallgatói február 13-án megszerezték a jogtudományi diplomát.

— Elintézték optálási kérvények. Noviszadról jelentik: A belügyminisztériumtól a noviszadi rendőrséghez érkezett értesítés szerint optálási kérvényeik alapján Noviszadon a következők nyerték el a jugoszláv állampolgárságot: *Hadzsi Pál* portás, *Pollák Mór* kereskedő, *Maticics Erzsébet* állami hivatalnok, *Fodor István* állami hivatalnok, *Till Imre*, *Huber*, *Sámuel* munkás, *Oliveri Dragutin* nyug. őrnagy, *Gugenberger Béla* kereskedő, *Klein Jenő*, *Klein Zsiga* kereskedő, *Dénes Lajos* tanár, *Schönberger Jenő* kereskedő, *Zubai Erzsébet* magánzó, *Adelsfeld Adalbert* nyugalmazott őrnagy, *Weisz József* kereskedő, *Klein Armin* jegyző, *Mikes Aladár* kereskedő, *Atanaszkovics Jován* kocsmáros, *Brüll Sándor* kereskedő, *Woksenberg Jakab* kereskedő. Visszautasított kérvények: *Altenburg Jakab* kereskedő, *Belohorszky Lajos* tanuló, *Borovnyák Lajos* római katolikus kántor, *Belohorszky Gabriel* tanuló, *Botos Pál* magánzó, *Dopler József* kereskedő, özv. *György Ferencné*, dr. *Zoltán Sándor* magánzó és fia, *Zoltán Tibor*, *Krausz István* szücs, *Mihajlovics Antal* pék, *Peklo Károly* elektrotechnikus, *Reichenberg Manó* portás, *Römert Jován* hajóskapitány, *Reviczky László* vasuti hivatalnok.

— Elhalasztották Torontai-Temes megye közgyűlése. Bácskerekéről jelentik: A február 26-ára hirdetett megyei közgyűlést március 1-re halasztották el.

— Kémkedés miatt letartóztatták. Noviszadról jelentik: A noviszadi államügyészség utasítására a rendőrség letartóztatta *Putterer Ernő* magyar állampolgárt, aki Szubotícán, Szentán és Noviszadon több csalást követett el. Házkutatás alkalmával a rendőrség megállapította, hogy *Putterer* Magyarország részére kémkedett. Kihallgatása során beismerte, hogy csalásokat követett el, de tagadta, hogy Magyarországra számára kémtevényt teljesített volna.

Izgalom Magyarországon a magyar korona romlása miatt

Bizalmatlansági indítvány a pénzügyminiszter ellen

Budapestről jelentik: A magyar korona árfolyamának a külföldi piacokon bekövetkezett értékcsökkenése a legnagyobb mértékben lekötötte a politikai világ érdeklődését is. A nemzetgyűlés folyosóin pénteken élénken tárgyalták ezt a kérdést. Az ellenzéki oldalon igen erőteljes kifogások nyilvánultak meg a kormány politikájával szemben e kérdéssel kapcsolatban. Az ellenzék nagyrésze azt követeli, hogy a pénzügyminiszter tájékoztassa a nemzetgyűlést vagy a pénzügyi bizottságot még akkor is, ha újabb közlönyalója a külföldi kölcsönről nincs. Több ellenzéki vezetőember szerint *szoros összefüggés van a korona leromlása és Nagy Emil igazságügyminiszternek a koronarontási ügyben tanúsított magatartása között.*

A legelső pénzügyi javaslatnál amelyet a nemzetgyűlés tárgyalni fog, angol minta szerint indítványozni fogja, hogy a nemzetgyűlés fejezze ki sajnálkozását afelett az eredménytelenség felett, amelyet az ország pénzügyi kormányzásának a vezetői produkálnak s állapítsa meg, hogy *bizalmatlan a pénzügyminiszterrel szemben.*

A földreformnovella letárgyalása után a nemzetgyűlés az új büntető novellát fogja tárgyalni, melynek egyes rendelkezéseivel szemben különben magában *egységes pártban is erős ellenzék mutatkozik.* Különösen három pontot kifogásolnak a javaslatban.

Az egyik pont az, hogy *izgatás esetére a javaslat kimondja a politikai jogok 10 évre való felfüggesztését.* A másik kifogásolt pont az az intézkedés, amely a rág-

mazás vétségét súlyos büntetéssel sújtja. A harmadik kifogásolt ponrhoz azok a rendelkezések tartoznak, amelyek a *sajtó munkáját ugyszólván megbénítják.* Ezek ellen a pontok ellen az egységspártban a tekintélyesebb párttagok is állást foglalnak és e pontok megváltoztatását követelik.

Felemelik a belföldi magyar kölcsönt

(Szikratávirat.) Budapestről jelentik: Hivatalos helyen megerősítik azt a hirt, hogy a belföldi kölcsön kibocsátása meg fogja előzni a külföldi kölcsön folyósítását. Ezt a döntést már véglegesnek lehet tekinteni. A magyar kormány részéről kijelentik, hogy a belföldi kölcsönt a *jóvátételi bizottság pénzügyi szekciójával egyetértésben* bocsátják ki. A szekció tagjai rövid időn belül Budapestre fognak érkezni. A kölcsön összegének nagyságáról még nincsen döntés, mert az eredetileg tervezett összeget a magyar korona időközben történt nagyarányú leromlása miatt fel kell emelni.

A jóvátételi bizottságnak a zálogjogok felfüggesztésére vonatkozó határozatát budapesti politikai körökben élénken kommentálják. *Apponyi Albert* gróf egy oylatkozatában rámutat *azokra a nehézségekre, amelyeket a francia kormány fog támasztani,* mert attól tart, hogy a magyar államvagyonra vonatkozó zálogjogok feloldása miatt *Nmetországgal konfliktusa támad,* amennyiben Németország tudvalevően szintén fellelős a magyar jóvátételi tartozásokért.

— Vonatösszeütközés Zagreb mellett. Zagrebből jelentik: Pénteken délután 3 órakor Zagreb állomás Csulinez nevű teherpályaudvaron a *Koprunicáról* jövő tehervonat hibás váltóállítás következtében beleszaladt egy mellékvágányra állított mozdonyba. A két mozdony és tizennyolc teherkocsi darabokra törött. Emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár meghaladja a kétmillió dinárt.

— Újabb elbocsátások a becskerek-i gimnáziumnál. Bácskerekéről jelentik: A becskerek-i gimnázium tanári karából — mint már a Bácsmegeyi Napló megírta — nemrég három tanárt nyugdíjaztak. Most a közoktatásügyi miniszterium rendeletére újabb két tanárt bocsátottak el állásából, *Rogacsnik Dragutin* és *Perityics Jován* gimnáziumi tanárokat.

— Berlin városa ötezer alkalmazottat bocsát el. (Szikratávirat.) Berlinből jelentik: A berlini magisztrátus elhatározta, hogy március hó 31-én ötszáz városi alkalmazottat bocsát el. Az elbocsátásokat takarékosági okból határozták el.

— Kommunista puccs a Ruhr-vidéken. Berlinből jelentik: A Ruhr-vidéki Lütgen-Dortmundban csütörtökön négy bombamerénylet következett el rendőri őrszobák és a takarékpénztár ellen. A bombák nem okoztak kárt. E bombamerényletek állítólag a Ruhr-vidéken tervezett kommunista-puccs bevezetését cépezték. Magából a puccsból azonban semmi sem lett, egyrészt, mert a vezetőket azonnal letartóztatták, másrészt, mivel a munkásság egyáltalában nincs a puccs mellett. A rendőrség nagymennyiségű hadianyagot foglalt le a kommunisták rejtkehelyein

— Radikálisok népgyűlése Kisácsón. Noviszadról jelentik: A radikálispárt pénteken Kisácsón népgyűlést tartott, amelyen *Györgyevics Mita* tartott beszédet a politikai helyzetéről.

— Baranyai panaszok a szombori munkásbiztosító ellen. Belimonostírból jelentik: A zmajeváci, dárdai, Knezevinogradi és belimonostíri ipartestületek kiküldöttet e napokban közös gyűlést tartottak Belimonostíron. A gyűlésen *Dietrich János* zmajeváci ipartestületi jegyző ismertette a baranyai iparosok panaszait a szombori munkásbiztosító pénztár ellen. A baranyai iparosok ugyanis azt panaszolják, hogy a szombori munkásbiztosító a befizetett járulékok rendszeretlen könyvelésével sok kellemetlenséget okoz nekik. Igen sokszor előfordul, hogy nyugtákkal igazolható befizetéseknek nincs nyomuk a pénztár könyveiben, aminek az a következménye, hogy a munkaadókat még nem engedhető módon zaklatják. A gyűlés elhatározta, hogy a panaszok összegyűjtése után a szociálpolitikai minisztériumhoz fordul orvoslásért.

Butorok, ebédlők, hálók, uriszobák raktáron legolcsóbban Brauchlernál Szubotica, Halpiac.

— A szuboticei panama-pör tárgyalása. Pénteken volt a városi közéletmezési hivatal panama-pör tárgyalásának ötödik napja, amelyen tízenegy újabb tanút hallgattak ki. A pénteki főtárgyaláson kihallgatott tanúk túlnyomó részben a közéletmezési hivatal ügykezeléséről, a hivatali főnök ügyköréről adtak felvilágosítást. A többi tanu lényegtelen vallomást tett.

— A csodarabbi vasuti kalamajkása. *Tettelbaum* Hersch máramaros-szigeti csodarabbi Szubotícára jött. A csalhatatlan csodarabbival ugyan is megesett az a baleset, hogy Szentáról jövet csütörtökön lekéste Szubotícán a csatlakozást a Szeged felé induló vonathoz és így csak pénteken folytathatta volna utját. Mivel azonban így utazása belenyult volna a szombati napba, — amikor tudvalevőleg az ortodox zsidók nem utazhatnak — kénytelen utitervének megváltoztatásával vasárnapig Szubotícán maradni. A csodarabbi véletlen ittérékedése nagy örömet kelt a szuboticei ortodox zsidók körében, akik már bizonyos féltékenységgel tekintettek szentai hítsorsosaikra, amiért azokat meglátogatta a csodarabbi. Most sűrűn keresik fel a Zelenička-uccában levő szállásán. A szük kis uccában már rég volt olyan nagy a forgalom, mint amióta Hersch *Tettelbaum* megérkezett Szubotícára. A szuboticei ortodoxok nem maradnak szentai hítsorsosaik mögött a csodarabbi tiszteletében.

— A sentai kisgazdakör közgyűlése. Sentáról jelentik: A sentai kisgazdakör vasárnap február 17-én tartja évi közgyűlését. A közgyűlés a tárgysorozatán kívül a kisgazdatársadalom aktuális problémáival is foglalkozni fog.

— Gyáriparosok munkáslakás-akciója. A szuboticei gyáriparosok szövetsége február 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Lloyd helyiségében gyűlést tart. A gyáriparosok mozgalmat akarnak indítani munkáslakáz építése érdekében.

— Vasuti baleset Sentán. Sentáról jelentik: Csütörtökön este tíz órakor a szentai vasuti állomás kiterőjénél egy Bánáthól Subotica felé haladó mozdony összeütközött egy az állomáson veszteglő mozdonyal. *Henyc János* mozdonyvezető karját ficamította ki és kisebb zúzódásokat szenvedett. A sentai közkórházba szállították. A vizsgálat megindult.

— Az angol flottát a Földközi-tengeren koncentrálik. (Szikratávirat.) Londoni félhivatalos jelentés szerint az angol flotta nagyrészt, a melyet eddig az Atlanti-Océánon tartottak, a Földközi-tengeren koncentrálik.

— Noviszad közgyűlése. Noviszadról jelentik: A tanács február hó 26—28-ra közgyűlést hívott össze. A közgyűlésen a költségvetést, valamint annak a külön bizottságnak jelentését fogják tárgyalni, amely a város vagyoni állapotának kimutatására alakult.

— Macdonald beteg. A Daily Mail jelentése szerint *Macdonald* miniszterelnök influenzában megbetegedett.

— Debrecenben megkezdődött a pótválasztás. (Szikratávirat.) Budapestről jelentik: Debrecenben a pótválasztás pénteken reggel megkezdődött Nagy Vince Kossuth-párti és Händl Vilmos egységspárti között. A polgárok meglehetősen nagy számban keresik fel a szavazóhelyiségeket. A szavazás teljes rendben folyik. A városban is nyugalom van. Az eredményt vasárnap fogják kihirdetni.

— Az aostai herceg az albán trónon? (Szikratávirat.) Prágából jelentik: Még meg nem erősített hír szerint az albán nemzetgyűlés többsége elhatározta, hogy az aostai herceget fogják meghívni az albán trónra.

— Általános munkakötelezettséget akarnak bevezetni Bajorországban. (Szikratávirat.) Münchenből jelentik: *Kahr* főállambiztos törvénytervezetét nyújtott be a minisztertanácsnak általános munkakötelezettségről. A tervezet szerint egész Bajorország területén általános munkakötelezettséget rendelnének el nőkre nézve is.

Ami Önnek kell, az — Elsáfluid! Ez az igazi háziszér, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Centrál 185. sz. (Hrvatska).

— Sztrájkba lépnek az angol dokkmunkások. (Szikratávirat.) Londonból jelentik: Pénteken este folynak a döntő tárgyalások a dokkmunkások követeléseivel szemben, akik béreiknek napi két simlinglel való fel-emelését kívánják. A dokkmunkások és egyéb kikötői alkalmazottak vezetői és a munkaügyi minisztérium megbízottai között a tanácskozások eddig még nem vezettek eredményre. A munkásszövetség vezetői kiadták a szervezetek tagjainak az utasítást, hogy abban az esetben, ha pénteken éjszaka ellenkező utasítást nem kapnak, reggel lépjenek sztrájkba. Mindamellett remélik, hogy az éjszaka folyamán sikerül kompromisszumos megegyezéssel a sztrájk veszélyét elhárítani.

— Haza az idegenlégióból. Budapestről jelentik: A magyar külügyminisztériumhoz több olyan fiatal ember hozzátartozói fordultak segítségért, akik lelkiismeretlen üynökök csábítására hallgatva beállottak a francia idegenlégióba. A külügyminisztérium vállalta a közbenjárást az idegenlégióban szolgáló magyarok érdekében. A közbenjárásnak most eredménye is lett: a párisi magyar követség értesítette a külügyminisztériumot, hogy a francia idegenlégió hajlandó Bajcsi Józsefet, egy, Budapestről a légióba került fiatal fiút a szolgálatból elbocsátani, ha megtéríti a légióknak azt az összeget, melyet belépésekor kapott. Bajcsi József hozzátartozói természetesen rövidesen eljuttatják a külügyminisztérium útján a légióhoz a váltságdíjat. Bajcsi Józseffel együtt állott be a légióba testvére, Bajcsi Ferenc. Bajcsi Ferencet nem akarják a légióból hazaengedni, mert az idegenlégióról szóló francia törvény úgy rendelkezik, hogy aki a légióba való belépésekor 18 éves elmúlt, az köteles az öt esztendő végigszolgálni, már pedig Bajcsi Ferenc idősebb volt, mint 18 éves, amikor ki-csábították Afrikába.

— Németországban megszüntetik a kivételes állapotot. Berlinből jelentik: Seeckt tábornok, a hadvezetés főnöke csütörtökön írásban javasolta a birodalom elnökének, hogy a kivételes állapotokra vonatkozó rendelkezéseket érvénytelenítsék, mivel az állami tekintély már oly mértékben megerősödött, hogy az állami és a gazdasági élet szanálása a kivételes állapot fentartása nélkül is folytatható. Ebert birodalmi elnök Seeckt tábornokhoz intézett levelében közli, hogy a birodalmi kancellárral egyetértően március elsején érvényteleníteni kívánja a kivételes állapotra vonatkozó kivételes rendelkezéseket.

— A szovjetkormány nem nyomtat több szovjetrubelt. Moszkvából jelentik: A szovjetkormány beszüntette a papírubelek nyomását s megjelent a forgalomban az új, aranyértékre szóló rubelbankjegy. A régi papírpenztömeget gyors tempóban akarják bevonni.

— Amikor az elítelt pofonvágja bíróját. Debrecenből jelentik: Nem mindennapi esemény játszódott le csütörtök délelőtt a debreceni járásbírószágon. Papp József nyomdász verekedéssel vádolva állott dr. Jankovich Jenő járásbíró előtt. A járásbíró marasztaló ítéletet hozott. Amikor az ítéletet kihirdette, a nyomdász szó nélkül Jankovich íróasztalához lépett és a járásbíró arcúlváltotta. Dr. Jankovich Jenő felocsudva meglepetéséből, öklével szájonvágta Papp Józsefet, aki az erős ütés következtében hátravágódott. Eközben a járásbíró fogházorért küldött, ezalatt azonban Papp Józsefnek sikerült kerekgetnie. Most detektívek nyomoznak a nyomdász után, akit még eddig nem sikerült kézrekeríteni.

A magyar kormány lemond a román megszállás okozta kár megtérítéséről

Románia a magyar kölcsönhöz való hozzájárulását kötötte ehhez a feltételhez

(Szikratávirat.) Budapestről jelentik: Magyar politikai körökben pénteken az a szenzációs hír terjedt el, hogy a magyar kormány lemond azokról a követelésekről, amelyeket Romániával szemben támasztott az 1919. évi megszállás kapcsán. Ez a kérdés — mint ismeretes — már ismételen foglalkoztatta a jóvátételi bizottságot, első ízben három évvel ezelőtt, a nélkül azonban, hogy döntés történt volna. A román kormány ellenköveteléseket állított fel és benyújtotta a megszállás költségeiről szóló számlát. A jóvátételi bizottság meghallgatta mindkét kormány megbízottait, de döntést mindezekig nem hozott.

A magyar kormánynak a kártérítésről való lemondását egyrészt a kölcsöntárgyalásokkal, másrészt a Bukarestben folyamatban

levő közvetlen magyar-román tárgyalásokkal hozták kapcsolatba. Föltételezik azt is, hogy a román kormány már a liszanti beogradi konferenciáján fejeztette ezt a követelést, mint a magyar kölcsön egyik feltételét.

A váratlan fordulat annál nagyobb meglepetést kelt, mert a román megszállás három milliárd aranykorona kárt okozott Magyarországnak és a trianoni békeszerződés 7. és 8. szakasza értelmében Magyarországnak joga van ehhez a kártérítéshez, amit a nagykövetség tanácsa is elismert azzal a megállapításával, hogy az 1919 november 3-ig tartott román megszállás az antant hatalmak beleegyezése nélkül történt. A magyar kormánynak tehát súlyos okai lehetnek, ha most mégis lemond a kártérítésről.

SZINHÁZ

Tosca. A noviszdai színház együttese pénteken este a Toscát játszotta. Lehetően nem a legmelegebb szavakkal megelégedni arról a komoly, nehéz és buzgó törekvéseiről, amely ezt az előadást jellemezte. Az előadás nem volt, nem is lehetett hibátlan, de méltányolni kell azt az igyekezetet, amely a dologi és személyi nehézségeken túl a mai előadás színvonalát biztosítani tudta. A címszerepben Adamovicsné képességei legjavát nyújtotta. Cavaradosát Gukasov, a beogradi Opera tagja erősen, frissen, de nagyon kevésse fedette hanggal énekelte, színészi feladatát mindvégig eleganciával oldotta meg. Baranov puha hangú és puha mozdulatu Scarpia volt. A legtöbb bajt a zenekar okozta. Marzinec karmester minden igyekezete megtört a zenekar készületlenségén. Komoly operaelőadás mégis egy-két zenekari próbánál többet követelne meg. A zenekar bizonytalanul és lármásan únbolygott a karmester dirigálása és a partitúra titkai között. Olykor egy-két feltűnő gikszer zavarta meg az énekeseket és a közönséget. A színházat zsufolásig megtöltő közönség zajos tapssal köszönte meg a szereplők fáradságos igyekezetét és komoly teljesítményét.

SPORT

A szombori Amateur birkózóverseny. A szombori Amateur vasárnapi országos birkózó versenyén előreláthatólag az ország valamennyi neves birkózója részt vesz. Eddig bejelentették részvételüket: Ljubljana, Zagreb, Szubotica, Szentá, Noviszd, Zsombolya és Szombor birkózói. A verseny legkiemelkedőbb pontja lesz a Croatia színeiben induló Gerbicsnek, a jónévű volt budapesti birkózónak Nagy István kitűnő szombori birkózóval való találkozása. A nagyszabású verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Varga Béla visszavonul a sporttól. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a magyar birkózószövetség és a Mac birkózóosztálya között konfliktus támadt, amelynek során a szövetség felfüggesztette a Mac

versenyzési jogát és a fegyelmi bíróság elé idézte dr. Varga Bélát, Keresztes Lajost és Laczkót, mert nem vettek részt a Budapest bajnokságáért kiírt vasárnapi versenyen. A Mac birkózói a szövetség szigorú eljárása nagyon elkedvetlenítette, akik közül Varga Béla világbajnok kijelentette, hogy visszavonul az aktív sportolástól és nem megy ki a párisi olimpiára. A magyar sportkörök remélik, hogy a kiváló birkózóbajnokot rá lehet bírni szándékának megmáskítására, ha a szövetség magatartása nem lesz továbbra is a Mac-al szemben energikus és igazságos.

TÖZSDE

Noviszdai terménytőzsde, február 15. A mai ünnep miatt a tőzsde zárva volt Zürich, február 15. Zárta: Newyork 574.75, London 24.73, Páris 23.57, Milánó 25.0250, Prága 16.72, Budapest 0.020250, Beograd 7.05, Bukarest 2.95, Szófia 4.32, Bécs 0.0081 háromnegyed, Berlin 1.12 egy billióra.

Budapesti értéktőzsde. A pénteki tőzsdén napon az értékpapírok rekordárfolyamot értek el. Különösen a nehéz papírok emelkedtek. Magas pénzkínálat mellett áru alig akadt. Az egyes értékcsoportoknál a vásárló közönség körében példátlan tolongás volt a pénztárcáknál. Az emelkedés a zárlatig változatlanul tartott.

Záródtolyamok (ezer koronákban): Bankok: Angol-magy. 168, Bosny. agrár 75, Földhitelb. 1000, Hazai 455, Szlavon jelz. 72, Lloyd-bank 30.5, Cseh iparb. 29, Magyar Hitel 1010, Jelzáloghitel 188, Leszámitoló 160, Olaszbank 52, Mercur 36, Osztrák Hitel 291, Keresk. bank 2225. Takarékpénztárak: Belvárosi 60, Egyes. f. 370, Ált. takarékb. 340, Mektár 305, Pesti hazai 6630. Biztosítók: I. Magy. bizt. 13.000, Fonciére 485, Jég 340. Malmok: Backmalom 115, Borsod-miskolci 198, Concordia 75, I. bpesti gm. 178, Gizella 79, Hungária 170, Királymalom 50. Bányák és téglagyárak: Beocsini 1725, Borsodi 265, Szentlőrinci 180, Cement 150, Szászvári 685, Kohó 1700, Istvántéglá 80, Kőb. gőzt. 285, Drasche 470, Magnezit 4750, Aszfalt 120, Ált. kőszénb. 4500, Salgó 990, Ujlaki 340, Urkányi 1350. Nyomdák: Athenaeum 335, Franklín 290, Globus 115, Kunossy 39, Pallas 95. Vasművek és répgyárak: Coburg 85,

Gróf Csáky 40, Gazd. gép 250, Fegyver 1990, Frankl 195, Ganz. Dan. 6475, Ganz Vill. 2975, Hofherr 260, Kistarcsai 150, Láng 256, Lipták 32, Ált. gépgy. 72, Magyar acél 520, Rimamurányi 200, Roessemann 92, Schlick 137, Mérleg 48. Külföldi vállalatok: Ált. gázizzó 26, Ált. légszesz 1200, Bárdi 24, Baróti 13, Bóni 128, Danica 190, Dorogi 54, Délicukor 745, Czinner 10, Égisz 100, Izzó 1005, Horvát cukor 1200, Gyapjamosó 110, Papir 68, Részvényserf. 350, Temesi szesz 150, Fővárosi sör 54, Műtrágya 410, Juta 255, Karton 145, Klein 15, Keleti 66, Klotild 190, Ligetszan. 47, Magyar cukor 5675, Östermelő 505, Pamut 380, Gummi 490, Szalámi 27, Mezőhegyesi cukor 480, Interexim 55, Starfilm 36, Szeg. kend. 550, Telefon 267, Temesi sör 200, Unio színház 35. Faipari vállalatok: Mercurfa 11, Buttmain 1400, Hazai fa 240, Honi fa 17, Malomsok 22, Oia 920, Szlavonia 129, Nasici 3725, Viktória but. 12.50, Zentai 340. Közlekedési vállalatok: Adria 1375, Közuti 38.5, Déli vasút 139, MFTR 590, Nova 179, Államvasút 680, Tröszt 161.

Utótőzsde. Az utótőzsde olyan képet mutatott, amilyen rég fordult elő a budapesti tőzsdén. A forgalom keretei a zárlat után, ha lehet mondani, még inkább nagyobbodtak. A spekuláció továbbá áremelkedésekre számított és ezért előszeretettel vásárolta a prolongációs darabokat.

Amde azért a piacra kerülő prompt árura is rögtön volt pénz. Különösen viharos volt a bankpiac, amelyen rekordárfolyamok fordultak elő egyik-másik értéknél, úgyhogy a prolongált kurzus jóval meghaladta az augusztusévi, szeptember eleji hossz árszintjét.

Moravetz zeneműkereskedés

Timisoara (Temesvár, Románia)

Világvárosi nívóju szaküzlet. Bármilyen zeneműre van szüksége, kérje egy lapot, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 989

Károlyi Mihály
rendkívül érdekes könyve:
Egy egész világ ellen
120 dinár előleges beküldése esetén
portómentesen szállítja az
ATHENAEUM
könyvterjesztő vállalat
Subotica

PATRIA
szérumtermelő
intézet
Subotica
Telefon 80.
Szállít mindennemű
szérumot
és oltóanyagot.
Díjtalan kórmegállapítás
és felvilágosítás.

MÜLABAK
MÜKEZEK
EGYENESTARTÓK.
SCHÖNBRUNN SUBOTICA
AŠIČEVA ULICA 5. SZÁM. — TELEFON 2-75.

„MARIOLA” arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTÉR.

Tudjuk minden ismerősünkkel és jóbarátainkkal, hogy szeretett édesapánk

Geszti Molnár Abrahám

89 éves korában az Urban elhunyt.
Drága halottunkat folyó hó 16-án délután 3 órakor, Jagodinszka ulica 18. gyászszobából logjuk örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család.

Gjordje Gj. Bobrik kr. sudski izvršitelj u Subotici.
Izvrš. br. 589—1923.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. za čl. 1881. objavljuje, da će one pokretaine, koja su usled odluke broj 2106/2 1923. subotičkog kr. sreskog suda u korist ovrhovoditelja supruga K. Iora Bajnhauera zastupan po advokatu Dr. Franje Hirta protiv ovršenika radi n. mirenja 30.000 din. glavnice i spp. popisane i na 21.500 Din. procenjene i zaplenjene, poimence konju, kola i vaza na temu ju odluke broj Gn. 6622 1923. subotičkog kr. sreskog suda na javnoj dražbi predati.

Dražba će se održati dne 16. februara 1924. pre po podne 1/2 10 sati u Subotici IV. krug Bačka ulica broj 14.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti stvar po §-a 107. i 108. zak. čl. LX. od 1881.

Subotica, dne 31. januara 1924. god.

Gjordje Gj. Bobrik
kr. sudski izvršitelj.

1089

MAGVAR

vörösbükköny, lucerna, garantált arankamentos, zagrebi blombával leblombirozva, takarmányrépa, dughagyma, fűmag rét és parkok fűvesítésére, mindennemű fűszelék- és virágmagvak, teljesen tiszta és csiraképes. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Alma-, körte-, cseresznye- stb. fák.

B. TEPLY, ZAGREB
MAGKERESKEDÉS, — JELACIČEV TRG. 6.

Telefon 14—91. Táviratcim: Same-Zagreb

Férfi szövet 140 cm széles 65 dinár
Teljes ruhakellék 200 dinárért

Braća H. Gabaj

különleges szövet-, selyem- és bársonyáruháza a „KORONA“-hoz

Knez Mihajlova 33. BEOGRAD Telefon 23—22.

Nagy tétel férfi szövet 65 dinár métere.

Teljes férfiruha kellék 200 dinár.

Nagy tétel ruhacejg 130 cm széles 45 din.

Nagy tétel ruhacejg 140 cm széles 55 din.

Minden vevő érdeke, hogy bevásárlásaival siessen, míg a készlet tart. 995

ELADÓ MALOM és FÜRÉSZÜZEM

vízire berendezve, a Zagreb—Zidani—mosti vasútvonalon, a Sutla folyó partján, volt uradalmi birtok, 3 föld 1-a földdel és uradalmi lakházzal, istállókkal, raktár és magazin, minden épít. — Mindkét üzem éjjel és nappal dolgozik. — Ár 700.000 dinár. Családi okok miatt azonnal átadó. Kitűnő alkalom különösen bányai németeknek. — Írásbeli kérdésközpontok: „MÜHLE I—326“ jelű alatt az Interklam R. T. Zagreb Palmotičeva ul. 18. szám továbbít. 993.

128—130 %-os
zsírszóda

50 és 100 kg. mennyiségben, vashordóban raktárról azonnali szállításra kapható. Az áru rendelkezésénél teljes kasszával vagy utánvétellel fizetendő.

DINIĆ és TÓTH NOVISAD

Poštanska ulica 7. — Telefon 25.

WEITZENFELD és TÁRSA SUBOTICA (BÁCSKA)

Táviratcim: KENDERIPAR

Iroda: Városi bérpalota

Telep; Sental put

Alapítva: 1902

Telefon: 190

Moquette-, gobelin- és selyem batorhuzatok. — Patent roletta rudak.

Ajánl:

lépokrócot,

fűzőt- és kerti

tömlőket, új lisztes,

gabonás, gyapju-, toll-, komló-

és szalmazsákokat, matrac- és roletta-

szöveteket jutából és lenből, mindennemű

háztárgyat, zsinort, kötelet és hokedereket.

Ponyvaeladás és kölcsönzés!

NAGY GÉZA

motorerőre berendezett nagy gépműhelye Subotica, I. Stosova u. 14.

Készít:

Álló és fekvő szivattyukat, vízvezeték-, fürdő- és villanyberendezéseket.

Raktáron:

Szivattyuk és daráló malmok.

Eladó:

Hengerrovátkoló gép és Remington-írógép.

Jóházból való fiúk tanulónak felvétetnek.

Elsőrendű, idősebb

órássegéd

a legfinomabb munkára, aki egyúttal ügyes repasszeur is, kitűnő fizetés mellett felvétetik. BRAĆA FUSSMANN órássok és ékszerészek Zagreb, Ilica 31. 1102

RÖVIDÁRU és FESTÉK

ENGROSS ÁRURAKTÁRAMAT

üzletfeladás miatt önköltségiáron lehetőleg nagyobb tételben ELADOM.

Cim: „KULTURA“ hirdetőben Novisad, Kraj Aleksandra ul. 20. Telefon 533. 1035

ELADÓ Vel.-Bečkerekén családi okokból a vasúti állomással szemben a „Medve“ Szálloda 5 vendégszobával, 2 teremmel, berendezéssel, lakószobákkal. A megvevő azonnal átveheti és beköltözhet. Bővebbet a tulajdonos megbízottjánál a „Medve“ Szállodában. 1073

FRIEDMANN MÁRKUSZ

villanyfelszerelési és mechanikai vállalata Subotica, Paja Kujundžićeva ulica 18. Telefon 172.

KÉSZIT és JAVIT

mindennemű villany, erőátviteli és szállodal csengetőberendezést, jelző csengőt stb. Villamos égők minden nagyságban gyári áron

villanyyszerelési cikkek

a legolcsóbb napi árban kaphatók nagyban és kicsinyben. — Ajánlattal és tervrajzzal készséggel szolgál teljesen díjtalanul.

Angol kovácsszén, fűtőszén és kokszt a legjutányosabb áron beszerezhető

GOMBOS IMRÉ-nél SOMBOR

Ugyanott Retorta, Mailer és Kanella FASZÉN kapható nagyban és kicsinyben

Állandó gyári lerakat. 986

Telefon 186.

Telep: Sv. Rokova 21.

I-a GÉPOLAJ, HENGEROLAJ, KOCSIKENŐCS, PETROLLEUM 985

gyári áron beszerezhető

„DANICA“ Vegyipar R. T. képviselőjénél

GOMBOS IMRÉ-nél SOMBOR

Állandó gyári lerakat.

Telefon 186.

Telep: Sv. Rokova 21.

3 SZOBÁS nagy udvari irodahelyiség, a földön, 1 nagy száraz pincehelyiség, irodával, a város belterületén raktárnak és irodának kiválóan alkalmas, mindkettő Novisadon átadók. 1038

UGYANOTT kifogástalan állapotban levő komplett és bőséges irodaberendezés, Wertheim-kassa etc. etc. a helyiségekkel együtt, vagy külön is eladók. — Bővebbet: Schmoika hirdetőirodában Novisad Futoški put 2.

„VULKAN“

Industrija slavnikov in klobukov Subotica, Štrosmajerova ulica 20. (Halpiac).

Gyárt mindennemű női szalma- és nemezkalapokat nagyban és kicsinyben.

Tavaszi szezonra rendeléseket már most elfogadok.

9576

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Ellismert legjobb ásványi

MŰTRÁGYA

„Danica Vegyipar R. T.“ vezérképviselőjénél

GOMBOS IMRÉ-nél, SOMBOR

szerezhető be a legjutányosabb áron. 984

febr. 14-16
csütörtöktől
február 17-ig
vasárnapig

Lifka

GYERMEKSZIV

megható gyermek dráma 5 felvonásban főszerep-
lők: Szécsi Ferkó, B. Lázár Gida, Mattyassovszki
Ilona, Vándory Géza
Cool és Sefa naplopók vizjáték 2 felvonásban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.
Előfizetési díj havonként 45 din, negyedévre 135 din.
Kérdésközlésekhez válaszbelégység melléklendő.

Bácska. Bánát, Baranyában
jól bevezetett, nős, keres-
kedelmi utazó azonnali be-
lépésre állást keres. Szí-
ves megkeresések »Szor-
galmas« feligére a kiadó-
ba kér. 1108

Fogtechnikus-segédet, per-
fekt kaucuk- és arany-
munkást keresek azonnali,
esetleg mielőbbi belépésre.
Cím: Dentist Reményi
Iognmütermé, Subotica. 1104

Kifutó felvétetik, leány
előnyben részesül. Temu-
navics-trafik. 1092

Borbélysegéd, ügyes mun-
kás, felvétetik teljes ellá-
tással és jó fizetéssel.
Pavo Stanković brijac,
Brod n/S Budinka, Slavo-
nia. 1090

Lederhändler kommis
sucht Stelle. Spricht Un-
garisch, Deutsch und Ser-
bisch, verziert in detaili
und angro. Adresse: Adolf
Neuman, Apatin. 1030

Jegygyűrűk

és menyasszonyi
ajándékok a legolcsóbban
kaphatók
Á D Á M
ékszerésznél Subotica
Rudics u. 6.
Tört aranyért a legtöbbet
fizetnek. 9438

Munkásleányok felvétetnek
szövőműhelyben. Bajai-
u. 9. 1088

SALOME MOZI

TELEFON
777

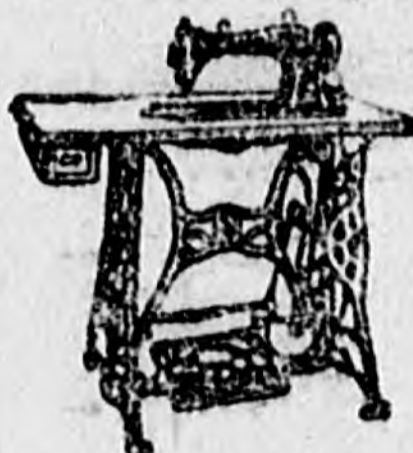
Febr. 14, 15, 16, 17-én csütörtöktől vasárnapig
XO-XO

tragikus életkép a modern Kinából Dr. Lu-Cluj
és Werner Kraus-sal a főszerepben.

Kezdeté hétköznap 5 és 7 órakor, vasár- és ünnep-
napon 3, 5 és 7 órakor. — Helyárak 8 és 12 dinár

Előkészületben: »My Babby«, a bajos kis G. Coogan-
nál a főszerepben.

Szebb, értékesebb, praktikusabb ajándékot

vehet-e, mint egy

KAISER, NAUMANN, VESTA

Central-Bobin vagy bármilyen rendszerű elis-
merten legjobb, elsőrendű német **VARRÓGÉPET?**

Kapható legolcsóbb gyári áron

EM. FISCHER ZAGREB

Juristićeva ulica 6. vezérképveszteténél, de a legtöbb bácskai
varrógépkereskedőnél is, aki szívt helyez arra, hogy vásárolt
valóban a legjobb minőségű áruval lássa el. Nagy választék
mindenféle varrógépalkatrészben, Seidl és Neumann „Germá-
nia“, Puch és egyéb kiváló német kerékpárakban
Nem szorul reklámra, de kipróbáltan legjobb
pneumatik a „GOTHANIA“ — Footbalabdák és
footballkellékek nagy raktár.
NAGYBAN és KICSINYBEN!

Kötző

február 14-16
csütörtöktől
február 17-ig
vasárnapig

III. rész:

Stanley Afrikán keresztül

érdekfeszítő amerikai utleiró film 3 részben

Okleveles gépészmérnök,
28 éves, jugoszláv illető-
ségű, ki egy konstrukciós
munkákban (esztergapad,
gázmotorok, hengerek
stb.), mint üzemadmi-
strációban jártas, törekvő,
megbízható munkaerő, je-
lenleg felmondatlan állás-
ban, állást változtatna.
Esetleg öntödébe is megy.
Cím a kiadóban. 1086

Szikvizgyár, egyedülálló,
15.000 lakosu nagyközség-
ben, Norton-kuttal, 1400
üveggel, villanyerőre be-
rendezve, házzal, 467 □
öles portával, jutányos ár-
ért eladó. Urbán Imre,
Bačko-Petrovo selo. 1043

Acél magánjáró alkatrész-
ek: 8-10 HP kazánhoz
való jutányos árban el-
adó.

Tanonok és gyakorlatok
jó fizetéssel felvétetnek.
Hamburger gépműhely,
Subotica. 1026

Széna, elsőrendű, olcsó
napiaíron kapható Sijacić
futelepen. Palicsi-ut. 1074

Keresek megvételre egy
amerikai íróasztalt. Cím a
kiadóban. 1065

Tíz kupa gyümölcsös a
Sand-pályánál, báró Re-
scháde Roghepine-féle b-
tökből, kapánként is eladó.
Háztelkeknek kitűnően al-
kalmas. Bővebbet Bózsó
szabónál, városi zenede-
épület. 1044

KÜLÖNFÉLE

Zongorák, új, modern vagy
átírt, kereszthurok,
részletlelvezésre is kapha-
tók nagy választékban, ol-
csóbban, mint bárhol, Kain
hangszerüzletében Subo-
tica, városház épületében.

Elveszett Pércić Albert
névre szóló fényképes iga-
zolvány. Megtaláló adja
le a kiadóba. 1053

Bankhivatalnok azonnalra
keres butorozott szobát.
Cím a kiadóban. 1031

SZÓDAVIZET
legkisebb mennyiségben
gyári áron szállít házhoz
bárcinek Johanna szik-
vizgyár Subotica. Telefon
532 193

Két uriember részére bu-
torozott szoba kiadó. Cím
Ivanova ulica 10. 1105

Világos utcai szoba jobb
butorozattal azonnal kiadó.
Cím a kiadóban. 1060

LEVELEZÉS

Házassági ajánlat. Fiatal,
intelligens, kedves megje-
lenésű, önálló, hozzátarto-
zó családtagok nélküli, al-
lami okleveles tisztviselő,
erős jellemű, jó jövede-
lemmel. Házasságkötés
céljából ismeretséget ke-
res egy jobbnódu, intelli-
gens, úri leánnyal vagy
fiatal özvegyvel, ki némi
vagyonnal vagy hivatasos
jövedelemmel is rendelke-
zik. Az erre vonatkozó
ajánlatok legújabb felvé-
telü arcfényképpel »Erős
felület« felige alatt a lap
kiadójába küldendők. Ti-
toktartás úri becsületso-
val garantálva. 1097

Ápolót, megbízható férfit,
keresek feniáró beteg
mellé. Ajánlatokat »Allau-
dó« feligére a kiadóba
kér. 1081

Üzleti könyvek

Levelepapírok

Névjegyek

minden kivitelben
legolcsóbban és nagy
választékban kaphatók

Heumann Mór

könyv-, papír- és író-
szerkereskedésében Subo-
tica, Jelašićeva ulica 1

Fürdőmesteri állást kere-
sek április vagy május el-
sejére. Beszélék horvát,
magyar és német nyelven.
Félfürdőhöz is értek. Le-
veleket »K. J. 46« feligére
a kiadóba kérek. 902

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez
és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON SZÁM 329. 760

Jó munkás borbélysegédet
keresek azonnali belépés-
re. Huszák Pál Subotica,
Aleksandrova ulica 15. 1106

Rövidárusegéd, ki a kör-
nyékbeli utazást is vállal-
ná, felvétetik. Josip Basch
Subotica, Pašićeva ul. 2. 1100

LEGJOBB ÉTELEK ÉS ITALOK a BÁC SKA

étteremben, ahol
Horvát G. Mátyás
zenekara játszik.

Többévi gyakorlattal
bíró és megbízható
szakmabeli

raktárnokot

keresünk

azonnali belépésre.

Kohán Vince és Tsa
gőzmalma Subotica
1051

FOGLALKOZÁS

Mérlegképes könyvelő
perfekt gyors- és gépi-
rő állást cserélné vidékre
is. Leveleket »Március 1«
feligére a kiadóba kér.

Nincstért keres a Coka
aradalmi szőlőszete. Szak-
képzett egyének jó bizo-
nyítvánnyal forduljanak
Grünfeld Ernő intézőhöz,
Coka, Torontálmege. 849

Könyví munkához mun-
kásleányok felvétetnek. —
Jelentkezés Tolstojeva ul.
25. 1012

Aksentijević és Fixmann

HIRLAPTERJESZTŐ és HIRDETŐ VÁLLALAT

Skopljanska 18. BEOGRAD Skopljanska 18.

Folyószám a Prágai Hitelbank beográdi fiókjánál.

Telefonszám: 22-22.

Postafiók 176. szám.

Ügyvéd urak!

8 nap leforgása alatt megjelentetjük hivatalos és magán-
hirdetéseiket a „SLUŽBENE NOVINE“

hiv. lapban 50 dinár ellenében.

Levelezés: szerb, horvát, magyar és német nyelven.

„Slavia“ d. d. za industriju drva, Vinkovci

imade na prodaju rezano hrastovo vinogradsko kolje 1×1 col
u duljinama od 1, 1,25, 1,50, 1,75 i 2 metra, te hrastove rezane
letve 1×2 cola u istim duljinama kao vinogradsko kolje.

hat geschnittene Eichenweinstöcke 1×1 Zoll in den Längen
von 1, 1,25, 1,50, 1,75 und 2 Meter und geschnittene Eichenlatten
1×2 Zoll, in den gleichen Längen als die Weinstöcke, abzugeben.

ajánl fűrészelt tölgyoszölőkarót 1×1 coll 1, 1,25, 1,50, 1,75
és 2 méter hosszban, továbbá 1×2 collos tölgyléccet a szölő-
karókkal azonos nagyságban. — — — 1040

Nagyban WEISZ S. ÜVEGKERESKEDÉS

SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA 7. SZ.

Az összes raktáron lévő LUKSZUS-CIKKEK, amíg a készlet
tart, 10-20%-kal leszállított árakon lesznek elárúsítva, u. m.:
ROSENTHAL, ÉTKEZŐ, KÁVÉS-, TEÁS-, MOCCA KÉSZLE-
TEK, SZAMOVAROK, CHINA EZÜST TÁRGYAK — STB.

Kicsinyben